

Het ijs op!



zwijsen

Sluit aan bij school

IJs

Heb je zin om te schaatsen?

Wat is daarvoor nodig?

Juist: ijs!

En wat is ijs?

IJs is heel koud water.

Kouder nog dan nul graden.

Onder de nul graden wordt water hard.

Het bevriest dan en wordt ijs.

In welk seizoen is er ijs?

Alleen in de **winter**.

Alleen als het vriest.

De dieren in ons land
hebben niet zo veel last van de kou.

Ze zijn eraan gewend.

Maar hoe is dat bij de mensen?

Je moet je er goed op kleden.



Het vriest.



A photograph showing the lower legs and feet of several people ice skating on a bright blue ice rink. The skaters are wearing various styles of ice skates, including white and silver ones, and a pair of bright red ones. The ice surface is smooth and reflects the light.

Ijs is dus **bevroren water**.

Soms ziet bevroren water eruit als sneeuw.

Soms als hagel.

Soms als een ijspegel.

Soms als een ijsberg of een gletsjer.

En soms als een gladde vloer.

Een vloer waarop je kunt lopen.

Kijk wel uit!

Je kunt ook vallen op deze vloer.

Ijs is niet alleen glad, maar ook heel hard.

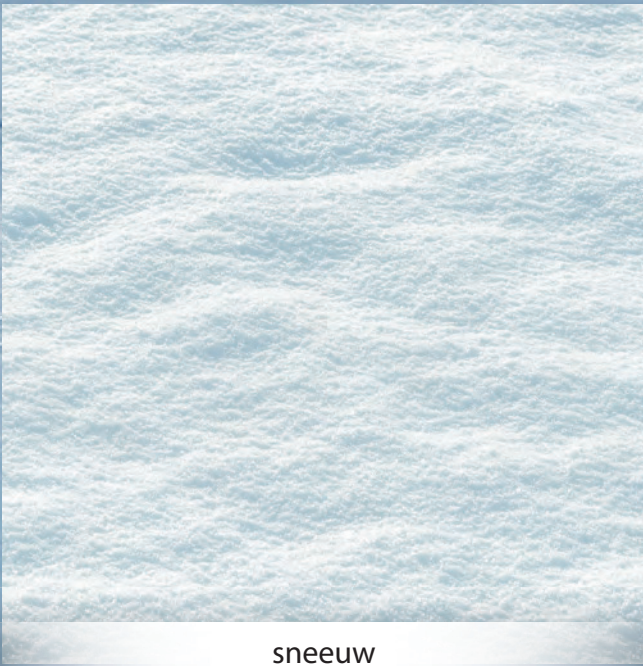
Glijden gaat al veel beter dan lopen op het ijs.

Je kunt glijden met een slee.

Zet je af met prikstokken.

Je kunt ook glijden op ijzers.

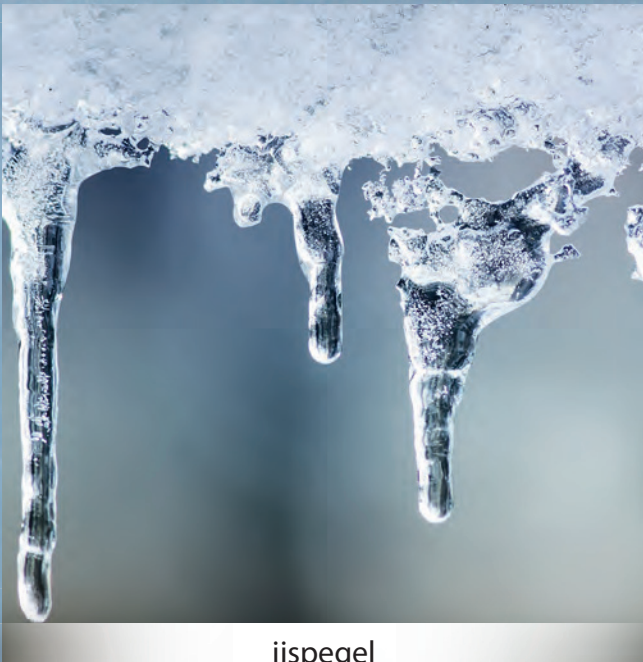
En dat noem je: **schaatsen**.



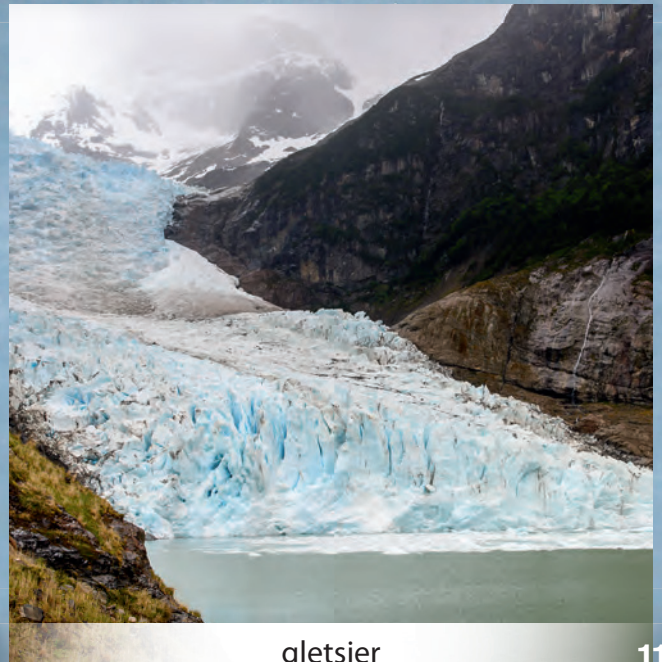
sneeuw



hagel



ijspegel



gletsjer

Vroeger op het ijs



Wij mensen schaatsen al heel lang.
Maar hoelang dan?
Misschien wel vijfduizend jaar.
Bij een opgraving zijn twee botten
gevonden.
Die botten waren netjes glad gemaakt.
Er zaten ook gaatjes in.
Waarom?
Iemand maakte die botten vast onder
zijn voeten.
Zo gleed hij over het ijs.



Er zijn vaker zulke botten gevonden.
Het been van een koe of een hert.
De rib van een paard.
Je maakt het bot glad en glijden maar.
Dat soort schaatsen noem je: **glissen**.





Later maakten mensen schaatsen van hout en ijzer.

Ijzer is harder dan bot en glijdt beter.

Het ijzer wrijft over het ijs.

Iets wat wrijft, wordt warm.

Door de hitte smelt een dun laagje van het ijs.

Door dat water glijdt de schaats nog beter.

Een schilderij

Wat zie je op dit schilderij?

Ja, kijk eens goed.

Een jongen slaat met een stok tegen een bal.


Dat spel heet kolf.

Nu noemen we dat hockey.

Er liggen mensen op het ijs.

Ze gleden uit.





Er is een man op weg met een ladder.
Hij loopt naar het ijs toe.
Kijk, er liggen mensen in een **wak**.
Een wak is een gat in het ijs.
De man gebruikt de ladder om hen te redden.
Ijs kan dus ook heel gevaarlijk zijn.
Maar de meeste mensen hebben pret.
Ijspret.
Bij ijspret hoort iets lekkers.
Vroeger heette dat: **koek-en-zopie**.
Zopie was drinken.
Het was gemaakt van bier, rum, kaneel en ei.

De eerste wedstrijd

Schaatsen op een sloot is leuk.
Maar een wedstrijd houden is nog leuker.
Dat werd ook vroeger al gedaan.

Hier zie je een wedstrijd **schoonrijden**.
Een man en een vrouw zwieren samen
over het ijs.
Links, rechts, links, rechts.
Het lijkt net een dans.
Wie de meeste punten krijgt, wint.



Hier zie je een wedstrijd wie het **hardst** rijdt.

De baan is maar kort.

Niet langer dan 100 meter.

Klaar voor de start? Af!

Twee mannen schieten vooruit.

Ze gaan even snel.

Nee ... de een is net iets eerder over de streep.

Hij wint.



En vrouwen?

Die kunnen toch ook hard schaatsen?

Ja, toch vonden de mensen dat eerst maar vreemd.

Kijk eens goed naar het plaatje.

De mensen schaatsten in hun

ondergoed.

Een wollen hemd met lange mouwen.

En een wollen broek met lange pijpen.

Het ijs op!

Dit boek gaat over schaatsen.
Over hoe de mensen dat vroeger deden.
Over sporten op het ijs en wedstrijden.
En over schaatsen in de natuur.
Hou je van schaatsen?
Dan is dit een boek voor jou!



Met tips en weetjes
over schaatsen!

Sluit aan bij leesmethode

estafette

NUR 229

ISBN 978-90-487-3284-5



9 789048 732845



informatief

schaatsen

zwijzen.nl

Zwijzen, dé leesspecialist sinds 1846